

Ingezonden Stukken.

Opneming van Ingezonden stukken (ook van die, welke onder andere rubrieken worden geplaatst) wordt alleen dan overwogen, indien de inzenders naar de grootst mogelijke beknoptheid hebben gestreefd. Ingezonden stukken, waarbij dit niet is geschied, worden waarroepelijk teruggezonden.

Redactie

De landarbeidersstaking in Oostelijk-Groningen.

Het Ochtendblad van de N. R. Ct. van Dinsdag j.l. bevat een stukje over bovengenoemde staking, dat wij niet zonder tegenspraak kunnen laten passeeren.

Daarin wordt de voorstelling gegeven alsof de afdelingen, in plaatsen waar gestaakt wordt, een kwijnend bestaan leden, dat hierin verandering is gekomen door de toetreding van de communisten en deze eigenlijk in de staking de lakens uitdeelen.

Deze voorstelling is absoluut onjuist. De afdelingen, welke in het conflict zijn betrokken, zijn: Beerta, Bellingwolde, Blijham, Drieborg, Finsterwolde, 't Hebrecht, Midwolda-Oostwold, Nieuwolda, Noordbroek, Oudeschans, Termunten, Vriescheloo-Veelerveen, Wedde, Winschoten en Woldendorp, waarvan de afdelingen Drieborg en Finsterwolde in het laatstverloopen jaar zijn opgericht.

Gezegd kan worden, dat in de afdelingen Beerta, Drieborg en Nieuwolda de besturen geheel of grootendeels uit communisten bestaan, in de overige afdelingen is de leiding niet communistisch.

Dit alles is niet zeer gewichtig, maar wij meenden de feiten even tot de juiste proporties te moeten terugbrengen, omdat in het reeds genoemde stukje gepoogd wordt de staking in Oostelijk-Groningen tot een communistisch relletje te stempelen.

Er wordt daarvoor aan herinnerd, dat de Christelijke organisatie zich terecht op het standpunt plaatste, dat het landbouwbedrijf geen hogere loonuitgaven kan dragen en tevens dat de leden, ook van den Modernen bond, in de Marne en op het Hoogeland, waar de communisten geen invloed hebben, bij referendum zich voor continuatie van de bestaande contracten hebben uitgesproken.

Daartegen wenschen wij op te merken, dat de Christelijke Landarbeidersbond in 1928 in Oostelijk-Groningen een loonsverhoging vroeg van 10 pct., hoewel 1927 een veel slechter jaar was dan 1928, dat voor den landbouw bijzonder goed is geweest. De leden van den Modernen Bond in de Marne en op het Hoogeland hebben niet besloten de bestaande contracten te continuereen, omdat zij van meening waren dat het landbouwbedrijf geen meer loon kon dragen — tot aan het laatste oogenblik hebben zij geprobeerd nog verhoging te krijgen — maar zij wenschten het niet tot strijd te laten komen, om de actie van hunne kameraden in Oostelijk-Groningen niet te bemoeilijken, wier arbeidsvoorwaarden nog belangrijk slechter zijn dan de hunne.

Van de zijde van: „Men schrijft ons” wordt dat met zooveel woorden ontkend.

Een bevoegde arbitrage-commissie heeft in 1919 uitgemaakt, dat de levenspositie van de arbeiders in Oostelijk-Groningen met die van het Hoogeland gelijk is te stellen: zoo wordt gezegd.

Nu is levenspositie een vaag woord, door veel vrouwenarbeid kan b.v. het gezinsinkomen in een bepaalde streek hooger zijn dan in een andere streek, ondanks dat de loonen lager zijn. En hiermede, met de loonen, met de arbeidsvoorwaarden, waaronder gewerkt wordt, hebben de arbeiders te maken. Als nu de werkgevers zoo overtuigd zijn van het onredelijke van loonsverhoging, waarom hebben zij dan geweigerd het voorstel van den Rijksbemiddelaar, om het geschil aan arbitrage te onderwerpen, aan hunne leden ter beslissing voor te leggen?

Het wordt in het meergenoemd stukje voorgesteld, alsof het niet in de eerste plaats gaat om inwilliging van de looneischen, maar dat het conflict op zichzelf de hoofzaak is.

Waarom nemen de werkgevers niet de proef op de som, door inwilliging van de looneischen aan te bieden?

Maar ook zonder dat kunnen zij weten, dat een dergelijke bewering niet anders is dan een insinuatie.

Immers, het waren de werkgevers die elke arbitrale uitspraak direct afwezen, ja zich, voordat de Rijksbemiddelaar de partijen had bijeen geroepen, reeds hadden verbonden daarvoor hunne medewerking niet te verleenen, terwijl de vertegenwoordigers der arbeiders zich wel bereid verklaarden een zoodanig voorstel aan hunne leden ter beslissing voor te leggen.

Als in dit conflict dan ook sprake is van het stellen der machtskwestie, dan geschiedt dit door de werkgevers.

Immers, deze zijn er mee begonnen. Een week voor 1 Mei hebben zij de modern-georganiseerde arbeiders opgezegd, hen met een week opzegging uitgesloten, omdat de moderne landarbeidersorganisatie niet bereid was het bestaand contract te continuereen. De door de werkgevers doorgevoerde uitsluiting is daarna door den Modernen Landarbeidersbond met een staking beantwoord.

Een reden voor de werkgevers om den arbeiders te verwijten, dat zij de machtskwestie stellen, is er dus niet, tegenover de werkgevers zou dit verwijt meer zin hebben. Beteekenis voor het conflict hebben evenwel dergelijke verwijten niet. Het gaat er tenslotte om of een verhoging met 15 pct. op een gemiddeld uurloon van 26 ct. onredelijk en ongemotiveerd is.

Laat men hierover discussieeren als er gediscussieerd moet worden, maar laat men zich onthouden van verkeerde voorstellingen, welke alleen maar geschikt zijn verbittering te zaaien.

P. HIEMSTRA,
Voorzitter Modernen Landarbeidersbond.